

Werkplan 2026

Tracé – Limburgs Samenlevingsarchief

Erfgoed in verbinding: van, voor en mét de
Limburgse samenleving

Tracé – Limburgs Samenlevingsarchief (voorheen Sociaal Historisch Centrum voor Limburg SHCL) is een kenniscentrum voor regionale geschiedbeoefening, gespecialiseerd in de sociaaleconomische en sociaal-culturele geschiedenis van Limburg vanaf circa 1850. Tracé herbergt historische archieven, een bibliotheek annex documentatiecentrum en een wetenschappelijke afdeling die onderzoek doet naar de geschiedenis van de provincie Limburg.
Zie ook: www.tracelimburg.nl

De activiteiten van Tracé worden mogelijk gemaakt door de Provincie Limburg en de Universiteit Maastricht, met steun van sponsors en donateurs.

Begunstigers krijgen het jaarboek van Tracé gratis.

Afbeelding op de omslag:

Viering 25-jarig bestaan Limburgse Boerinnenbond in 1955; Foto- Pers- en Filmbureau Het Zuiden, Den Bosch – Maastricht (TRACÉ_EAN_1241_806).

Adres	Sint Pieterstraat 7, 6211 JM Maastricht
Telefoon	043-3284191
E-mail	info@tracelimburg.nl
Web	www.tracelimiburg.nl

Tracé
Limburgs
Samenlevingsarchief

Maastricht University

gesubsidieerd door

**provincie
Limburg**

Inleiding

Bij de start van 2026 is onze nieuwe naam alom bekend. Iedereen is vertrouwd met Tracé en weet dat wij hét Limburgs Samenlevingsarchief zijn - een erfgoedinstelling die archieven, bibliotheek, onderzoek en publieksactiviteiten volop inzetten voor en met de samenleving. Onze digitaal adviseur en archivaris Celine Huits heeft het concept ‘samenlevingsarchief’ conceptueel onderzocht en betrokkenen bevraagd over hun ideeën daarover. Celine geeft scherp aan dat het begrip nieuw en dynamisch is en nog inkleuring vereist, en schrijft:

Door medewerkers van Tracé wordt het begrip ‘samenlevingsarchief’ omschreven als een richtinggevende ambitie die nog volop in ontwikkeling is. Het verwijst naar een archief *ván*, *vóór* en bij voorkeur ook *mét* de samenleving. [...] Hoewel structurele beperkingen en de uitdagingen van digitalisering en representativiteit reëel zijn, tonen de publieksactiviteiten en de reflectie van de medewerkers een sterke ambitie om relevant te blijven, diverse stemmen te documenteren en het archief als een dynamische, faciliterende infrastructuur voor het collectieve geheugen in te zetten.

Inderdaad impliceert onze nieuwe naam een voortdurende opdracht om niet alleen zorg te dragen voor wat we hebben, maar ons ook te verhouden tot wat er maatschappelijk verandert. In ons jaarboek 2025 zal het hele artikel van Celine te lezen zijn.

Ons werkplan 2026 sluit aan bij het provinciale beleidskader Cultuur en Erfgoed, de regiostrategie van de Universiteit Maastricht, en onze eigen meerjarenvisie, ook op het vlak van digitalisering. Tevens geven wij invulling aan de ambities en doelen die geformuleerd zijn in het recente convenant cultuurbeoefening tussen OCW, VNG en IPO. De speerpunten voor het komende jaar zijn:

- Inventarisatie van het bergarchief en van de beeldcollectie van ENCI en de organisatie van publieksactiviteiten in dat kader;
- Afronding van het Metamorfoze-Sphinx-project: koppeling van de gedigitaliseerde bestanden aan het collectiebeheersysteem en daarmee een directe toegang tot veel aansprekend materiaal;
- Continuering van het Metamorfoze-AZL-project, digitalisering van personeelskaarten van de particuliere mijnen en bijbehorende publieksprojecten;
- Publicatie van de *Atlas van de Geul*, een verzameling historische kaarten van het stroomgebied van de Geul aangevuld met aanvullende teksten op basis van archief- en literatuuronderzoek;

- Tentoonstelling en catalogus over de vlag- en vaandelcultuur in Limburg;
- Samenwerking met en bijdrage aan LinkedOpenLimburg, de digitale infrastructuur voor Limburgs erfgoed, en de Coöperatie Erfgoed Limburg;
- Nadere integratie van onze collectie- en onderzoekspraktijk in het onderwijscurriculum van de Universiteit Maastricht en in het aanbod van lokale en regionale erfgoedinstellingen.

Al deze speerpunten hebben een publieksgerichte component, waarmee we het erfgoed en de Limburgse samenleving nader tot elkaar brengen, en in die zin onze nieuwe naam volledig waarmaken. In het algemeen blijft de uitvoering van onze missie in 2026 gestoeld op een brede, inclusieve benadering van het cultureel erfgoed in de hele provincie Limburg. Onze collecties vormen een weerspiegeling van de Limburgse samenleving zoals die zich in de afgelopen twee eeuwen heeft ontwikkeld, en bieden aanknopingspunten voor zowel historische verdieping als hedendaagse reflectie. In 2026 zetten we onverminderd in op het versterken van onze aanwezigheid in Noord-, Midden- en Zuid-Limburg, zowel in de vorm van gerichte acquisitie als via publieksgerichte programma's. Daarbij willen we erfgoed zichtbaar, toegankelijk en betekenisvol maken voor álle Limburgers (en voor iedereen daarbuiten). We speuren naar oude en nieuwe Limburgse identiteiten en zetten waar nodig actief in op de herwaardering of actualisering ervan binnen het huidige maatschappelijke kader. De inzet van vrijwilligers blijft hierbij van onschatbare waarde. Ook in 2026 rekenen we op de betrokkenheid van Limburgers die hun passie voor erfgoed willen inzetten voor een zinvolle bijdrage. Wij bieden een plek voor wie op zoek is naar betekenisvol vrijwilligerswerk of werkervaring binnen de erfgoedsector.

Dit werkplan beschrijft de beoogde activiteiten van de afdelingen Collecties, Publiek en Onderzoek, met bijzondere aandacht voor de samenwerking met de Universiteit Maastricht (UM) en de erfgoedinstellingen binnen de provincie. De rol van de Coöperatie Erfgoed Limburg (CEL) blijft een centrale plaats innemen in ons streven naar regionale verbinding en kennisdeling. Daarnaast belichten we onze voortgang en ambities op het gebied van digitalisering, waarin we stappen zetten richting duurzame toegankelijkheid en participatie. Tot slot werpen we een blik vooruit op de strategische uitdagingen en kansen die zich ná 2026 aandienen.

Namens het team van Tracé,
Prof. dr. Nico Randeraad, directeur

Collecties

Tracé beheert archieven en documentatie afkomstig van bedrijven, instellingen en personen die een rol hebben gespeeld in de economische, sociale en culturele geschiedenis van Limburg, van de negentiende eeuw tot heden. Van bijzonder belang zijn onze unieke deelcollecties over de steenkolenmijnbouw, keramiekindustrie, landbouwgeschiedenis, arbeidsmigratie en gezondheidszorg in Limburg. Landschapsgeschiedenis en subculturen zijn nieuwe speerpunten in ons acquisitiebeleid. In een veranderende wereld evolueren immers ook de perspectieven op wat we willen bewaren en bestuderen.

Archieven

De afdeling collecties legt zich toe op erfgoedzorg door het verzamelen, beheren en behouden, toegankelijk maken en ter beschikking stellen van bronnenmateriaal. Middels de duurzame toegang tot de archieven – op papier en digitaal – levert zij een belangrijke bijdrage aan de kennis van het maatschappelijk leven in Limburg in heden en verleden. Tracé voert archiefprojecten uit met een open oog voor brede valorisatie en neemt een geïnteresseerd publiek mee in zijn activiteiten. Archiefvormers, erfgoedpartners en onderzoekers weten ons steeds beter te vinden met hun vragen.

Collectiebeleid

Tracé heeft zich verbonden met de uitgangspunten van het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) en zet blijvend in op het houdbaar, zichtbaar en bruikbaar maken van onze collectie. De overgang naar het SaaS-model van het archiefbeheersysteem MAIS-Flexis vergemakkelijkt de opslag van en toegang tot digitale bestanden, zodat we ook in 2026 efficiënt verder kunnen met de ontsluiting en het digitaal beschikbaar maken van ons bronnenmateriaal. Daarnaast blijft de papieren collectie een basisvoorziening die aandacht verdient. De meeste archieven zijn immers niet digitaal of gedigitaliseerd en ook zullen in de aankomende jaren nog vele papieren archieven bij ons binnenkomen. Rekening houdend met de eventueel door archiefvormers opgelegde openbaarheidsbeperkingen en met de privacywetgeving is het voor geïnteresseerden mogelijk deze stukken te raadplegen in onze studiezaal. Voor de houdbaarheid, bruikbaarheid en zichtbaarheid worden deze archieven materieel verzorgd, geordend en geïnventariseerd, en publiceren we de beschrijvende metadata op archieven.nl. Bij dit arbeidsintensieve werk geven we voorrang aan de bestanden waarnaar de meeste vraag is. De vraag van het publiek en de mogelijkheden die een archief biedt voor onderzoek, onderwijs en publieksactiviteiten zijn leidend. Pas na inventarisatie wordt ook digitalisering een optie. In 2026 ligt de focus op de volgende projecten:

- Voortzetting van de inventarisatie van het 'bergarchief' van ENCI, de eerste helft en het oudste deel (en eerste helft) van het bedrijfsarchief van de Eerste Nederlandse Cement Industrie, en preserving van de digitale ENCI-archieven;
- Overdracht, plaatsing en registratie van het archief van Buro Pinkpop;
- Selectie en waardering van de personeelskaarten van werknemers van Nederlandse mijnbedrijven uit het AZL-archief;
- Inventarisatie van het archief van de Stichting Het Limburgs Landschap;
- Afronding van de inventarisatie van het kunstenaarsarchief van Rod Summers;
- Afronding van de inventarisatie van AWEPA (Association of (West-)European Parliamentarians with Africa), als onderdeel van het 'Europa-archief', inclusief de aanvullingen die in 2025 binnenkwamen.

Door goede relaties binnen en buiten het werkveld krijgt Tracé met regelmaat nieuwe archieven aangeboden of aanvullingen op bestanden die al in ons depot aanwezig zijn. De werklast die dit met zich meebrengt, betreft het beoordelen en verwerken van deze acquisities. Tracé zoekt ook nog steeds naar mogelijkheden voor het veiligstellen van het archief van onder andere Landschapsarchitectenbureau Vallen-Taken; hiervoor werken we samen met een werkgroep van het Nieuwe Instituut te Rotterdam. We zijn ook in overleg met Art Ware over hun vijfjarige project betreffende het verzamelen en ontsluiten van archieven van kunstenaarsinitiatieven in Limburg vanaf 1949.

Overdracht en ontsluiting bedrijfsarchief ENCI (2023-2026)

In september 2023 is de overeenkomst getekend waarmee Heidelberg Materials / ENCI Maastricht zijn bedrijfsarchief in eigendom aan ons heeft overgedragen. Het archief van ENCI – bewaard gebleven vanaf de oprichting in 1926 – behelst een bijzonder tijdvak in de industriële, economische, politieke, sociale, culturele, sociaal landschappelijke en natuurhistorische geschiedenis van Limburg. Nadat in 2023 en 2024 het 'bergarchief' succesvol werd veiliggesteld, is begin 2025 het laatste deel van het fysieke archief van ENCI Maastricht naar ons depot verhuisd. Dit betreft het archief dat stond opgeslagen in het oude hoofdkantoor van de ENCI.

De volgende stap in het proces van toegankelijk maken is de inhoudelijke ontsluiting van het archief, het beschrijven van de stukken in een inventaris. De inventarisatie van het 'bergarchief' is inmiddels in volle gang en zal in 2026 worden voortgezet. Het project zal in de tweede helft van 2026 gepaard gaan met een brede publiekscampagne – het jaar waarin het honderd jaar geleden is dat de ENCI werd opgericht.

Deze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Cultuurfonds, Heidelberg Materials, Stichting Dioraphte en het Mondriaan Fonds. Van het

laatste fonds hebben wij onlangs een subsidie ontvangen voor de ontsluiting van het beeldarchief van ENCI, waarmee een tijdelijke medewerker aan de slag gaat (zie hieronder).

Archief Buro Pinkpop

In 2025 heeft Tracé een waarderend onderzoek en een initiële selectie uitgevoerd op het archief van Buro Pinkpop en zijn er verkennende gesprekken gevoerd met de Stichting Festivals Limburg en Jan Smeets Producties over de overdracht van dit archief. Eind 2025 – zo is nu het vooruitzicht – komt het archief in voorlopige bruikleen van Tracé, waarna het in 2026 in ons collectiebeheersysteem zal worden geregistreerd. De verdere ontsluiting en materiële verzorging van het archief zullen wachten tot er zekerheid is over de definitieve overdracht van het archief en over de beschikbare middelen. In 2026 worden de via Jan Smeets aangeleverde archiefstukken betreffende de jongerencentra Carna, Berchmans en Donkiesjot wel al in eigendom overgedragen en verwerkt.

Waardering en selectie AZL-archief

De aandacht voor het mijnverleden in de media en ook via ons project Gedolven Herinneringen, waarbij voormalige mijnwerkers en hun familieleden personeelskaarten konden opvragen, bracht de pensioenuitvoeringsorganisatie AZL in Heerlen ertoe om in 2025 contact op te nemen om delen van de personeelsdossiers over te dragen. Het gaat onder andere om ‘afgedwaalde’ personeelskaarten, die zullen worden toegevoegd aan de collectie. Verder zijn de pensioendossiers interessant vanwege de informatie die ze bevatten over het arbeidsverleden van de mijnwerkers, ook in het buitenland, en eveneens bij de Staatsmijnen. Vooral dat laatste is erg waardevol, omdat de personeelskaarten van de Staatsmijnen niet bewaard zijn gebleven, waardoor we vragen van de nabestaanden van deze mijnwerkers nauwelijks kunnen beantwoorden. Om deze informatie veilig te stellen is een nauwgezette selectieprocedure nodig. De geselecteerde documenten zullen vanwege AVG-wetgeving onder dezelfde voorwaarde raadpleegbaar zijn als de personeelskaarten.

Digitalisering en ontsluiting fotocollectie

Tracé bezit een omvangrijke beeldcollectie. Wij zijn doende delen van de collectie stap-voor-stap te scannen, metadateren en beschikbaar te stellen. Het doel is tweeledig: digitale preservatie van het beeldmateriaal – aangezien conservering van de foto's zelf door hun chemische samenstelling op lange termijn mogelijk niet toereikend is – én publiekspresentaties, via onze eigen kanalen en in samenwerking met externe partners. De gedigitaliseerde foto's worden voorzien van de metadata die nodig zijn om dit erfgoed te vinden, te beleven en te hergebruiken, voor zover auteursrechten en privacywetgeving dat toelaten. In 2026 ligt de focus op:

- Digitalisering van de fysieke fotocollectie van ENCI Maastricht, inclusief de digitale ontsluiting van de ENCI-Schakels, het personeelsblad van de ENCI.
- Voortzetting van de digitalisering en beschrijving van de fotocollectie van ZijActief.
- Voortzetting van de digitalisering en beschrijving van de G en K-serie, onderdeel van de fotocollectie DOC_0045. Hierbij gaat het om foto's die in het verleden uit archiefbestanden zijn gelicht.

Viering 25-jarig bestaan Limburgse Boerinnenbond. Na de feestredes is het tijd voor de lunch op het terrein van het veilinggebouw. Broodjes en koffie worden verkocht in de stand van de kring Meerssen, 7 juli 1955; Foto- Pers- en Filmbureau Het Zuiden, Den Bosch – Maastricht (TRACÉ_EAN_1241_806).

Digitalisering archieven

Naast de digitalisering van onze beeldcollectie worden er ook archieven geconserveerd en gedigitaliseerd. Tracé zet daarbij in op de wensen van het publiek, en anderzijds op de noodzaak kwetsbaar materiaal te beschermen. Er lopen twee Metamorfoze projecten die in 2026 worden voortgezet:

- Eind 2022 ontving SHCL een subsidie van Metamorfoze om een groot deel van de bedrijfsarchieven van Sphinx en Société Céramique te conserveren en digitaliseren. Na de interne materiaalvoorbereiding werden de bestanden in 2024 en 2025 aangeleverd voor conservering en digitalisering. De afronding van het project wordt verwacht in 2026.
- In mei 2025 werden het plan en de begroting goedgekeurd voor de digitalisering van onze collectie mijnwerkerskaarten: zeventig meter aan personeelskaarten van mijnwerkers die werkten bij de particuliere mijnen in Limburg. Een deel van het beschikbare budget van Metamorfoze zal daarna gebruikt worden om de gedigitaliseerde personeelskaarten door middel van OCR/HTR doorzoekbaar en dus vindbaar en snel toegankelijk te maken, en om de data te kunnen matchen met het Register van Overledenen van het CBG.

Met de digitalisering en nadere ontsluiting van de mijnwerkerskaarten kunnen wij mettertijd de brede groep van geïnteresseerden sneller van dienst zijn en wetenschappelijk onderzoek bevorderen.

Depotruimte

Onze fysieke depotruimte in het HCL-complex is beperkt. We hebben al externe additionele ruimte gehuurd. In het kader van de Coöperatie Erfgoed Limburg (CEL) is in de zomer van 2025 een onderzoek gestart naar de wensen en mogelijkheden binnen de sector. We hopen met een gezamenlijke inspanning tot een duurzame oplossing te komen. Dat geldt in feite ook voor digitale opslag (zie hoofdstuk Digitalisering aan het eind). De plannen die er bij de Provincie Limburg en de grote musea leven voor de bouw/huur van een nieuw provinciaal depot kunnen aanknopingspunten bieden voor de uitdaging waarvoor Tracé zich gesteld ziet.

Bibliotheek

Tracé beschikt ook over een omvangrijke bibliotheek op het gebied van sociale, economische en culturele geschiedenis, sociale geografie, religie en samenleving in Limburg en daarbuiten.

Collectieplan

In 2024 heeft Tracé zich de vraag gesteld wat de rol van onze bibliotheek in de toekomst zal en kán zijn. Het was evident dat we keuzes moesten maken. Inmiddels zijn een collectie- en een collectievormingsprofiel voorgesteld, waarmee we in 2026 in overleg zullen gaan met gebruikersgroepen en erfgoedpartners zoals het Historisch Centrum Limburg (HCL) en Centre Céramique, op basis waarvan we de aankomende jaren een herwaardering gaan uitvoeren. De bedoeling is dat we ruimte voor acquisities creëren en een duidelijker omliggende en daardoor relevantere collectie tot stand brengen. In dat verband wordt ook gekeken naar de functionaliteit van ons huidige collectieregistratiesysteem.

Digitalisering

In 2026 gaat een nieuw Metamorfoze-project van start voor de digitalisering van 64 tijdschrifttitels uit de collectie van Tracé, waaronder onze verzameling mijnwerkerstijdschriften. Het gaat om 83.736 pagina's, die na digitalisering online vindbaar en doorzoekbaar zijn via Delpher. De voorbereidende werkzaamheden, selectie en materiaalvoorbereiding, vonden plaats in 2025.

Diverse mijnwerkerstijdschriften uit onze collectie in het proces van digitalisering.

Publiek

Exposities studiezaal

Sinds 2023 presenteren wij thema-exposities in de vitrines in het koor van de studiezaal aan de Sint Pieterstraat 7 (de voormalige Minderbroederskerk) in Maastricht. Deze tentoonstellingen bieden een platform om onze projecten of onderwerpen uit onze collecties onder de aandacht te brengen bij een geïnteresseerd publiek. De volgende onderwerpen zijn in 2026 concrete opties (we verwachten tenminste vier mini-exposities te kunnen organiseren):

- Nieuw in onze collectie: een selectie uit recente acquisities;
- Kunstenaarsarchief Rod Summers, in samenwerking met MA-studenten van de Faculteit Cultuur- en Maatschappijwetenschappen (FASoS) van de Universiteit Maastricht;
- 100 jaar ENCI – een greep uit het bergarchief en de beeldcollectie;
- Foto-expositie Zijactief: Vrouwen in de Limburgse landbouw.

Publiekprojecten ENCI

In 2026 is het honderd jaar geleden dat ENCI werd opgericht. We zullen dat jaar het eerste deel van onze inventaris van het ENCI-archief en ook de dan gedigitaliseerde fotocollectie presenteren. Dit project gaat gepaard met een brede publiekscampagne. Via onze website en sociale media informeren we het publiek over onze werkzaamheden en vorderingen. Daarnaast zullen we het hele jaar door documenten en verhalen uit het archief presenteren, en samenbrengen in een (virtuele) expositie. We onderzoeken nog de mogelijkheden voor:

- Een symposium waarin enkele onderzoekers ingaan op nieuwe invalshoeken die het ENCI-archief biedt. Dit zal verder onderzoek stimuleren;
- De bundeling van deze bijdragen in ons jaarboek 2027;
- Publicatie publieksartikel over het ENCI-archief in bijvoorbeeld *De Maasgouw*;
- Verhalenmiddag en/of bijeenkomst voor oud-personeelsleden om herinneringen op te halen aan de hand van het ENCI-archief en de fotocollectie, resulterend in een (virtuele) expositie;
- Focusgroep en podcast: ENCI-medewerkers, economen, historici en milieuactivisten in gesprek;
- Podcast: de grote drie van Maastricht vergeleken: ENCI, Sphinx en KNP.

Participatieproject Sterrehuis

In 2025 is Tracé in contact gekomen met de schrijver van de voorstelling Het Sterrehuis, gebaseerd op het gelijknamige kindertehuis in Heerlen dat van 1945 tot begin jaren 80 bestond. Naar aanleiding van dit gesprek over de documenten en foto's die nu als herinneringen verspreid liggen over particuliere zolders, plannen we een project om dit erfgoed bij elkaar te brengen. We denken aan een participatieproject waarbij een werkgroep, bestaande uit oud-bewoners en oud-werknemers van het Sterrehuis, ons gaat helpen dit materiaal te verzamelen en te digitaliseren. De voorbereidingen vinden plaats in 2026, zodat we ons project uiterlijk in het voorjaar van 2027 kunnen starten.

Vaandelestafette

Tracé is ook initiatiefnemer van een tentoonstellingsreeks (estafette) in 2026 en 2027 met als werktitel 'Laat ze weer schitteren'. Het project – opgezet in samenwerking met Discovery Museum, het Limburgs Museum, de Domijnen, Heemkundevereniging Geleen, Venrays Museum en Museum W in Weert – sluit aan bij het in 2021 georganiseerde succesvolle publieksproject DRAPO en streeft ernaar de rijke vlag- en vaandelcultuur van Limburg in de kijker te plaatsen van een zo breed mogelijk publiek. Afhankelijk van lopende subsidieaanvragen zullen exposities op verschillende locaties of alleen in Maastricht plaatsvinden. Tracé zal in elk geval een tentoonstelling organiseren en een catalogus samenstellen rond de thema's makers, materialen en stijlen.

Maand van de Geschiedenis

Het thema van de Maand van de Geschiedenis in oktober 2026 is Lijf en Leden. Wij plannen onze activiteiten zoveel mogelijk in samenwerking met LGOG, L1 en eventueel andere erfgoedinstellingen, met als doel een veelzijdig en aantrekkelijk programma te bieden. Het thema is ruim en heeft verschillende aanknopingspunten met onze archieven met betrekking tot sport, fysieke arbeid en gezondheidszorg.

CEL erfgoedmaanden

De Coöperatie Erfgoed Limburg (CEL) zal ook in 2026 elke maand een thema centraal stellen. Deze thema's zijn op dit moment van schrijven nog niet bekend. Tracé zal zich bij meerdere thema's aansluiten via berichten op onze socialemediakanalen, waarin we onze eigen collectie belichten.

Open Monumentendag

We willen onze bijdrage aan de Open Monumentendag volgend jaar voortzetten, middels een of meer lezingen, een pop-up expositie en/of 'doe-dingen' voor speciale doelgroepen. We zoeken hiervoor ook aansluiting bij lokale organisatiecomités in Noord- en Midden-Limburg.

Sociale media

Ook in 2026 zullen we informatie delen over lopende projecten, en communiceren we over bijzondere archiefstukken, of boeiende onderzoeksresultaten via onze socialemediakanalen: Facebook, LinkedIn, YouTube en Instagram. Door visueel aantrekkelijke en interactieve content te delen, willen we de aantrekkingskracht van ons werk vergroten en een jongere doelgroep aanspreken. We onderzoeken opnieuw of een geregelde nieuwsbrief meerwaarde heeft naast de informatie die we via de website en de sociale media delen.

Podcast

Met de podcast *Limburgs Verleden* brengen we Limburgse geschiedenis tot leven via gesprekken met mensen die een sterke band hebben met het erfgoed en de cultuur van onze regio. De reeks wordt zowel op Spotify als op YouTube gepubliceerd, maar het zijn vooral de videoversies die het publiek aanspreken; ze worden gemiddeld vijf keer vaker bekeken dan de audioversies. Dit bevestigt dat de visuele presentatie voor veel kijkers een meerwaarde biedt. In 2025 hebben we daarom volop ingezet op de verdere professionalisering van onze videoproducties. We werkten met een vaste visuele stijl, een herkenbaar intro, een ankerlogo en een verzorgde achtergrond die de inhoud ondersteunt. Ook zijn we gestart met het gebruik van YouTube Shorts om een jonger publiek aan te trekken – een strategie die we in 2026 verder uitrollen. Voor het nieuwe jaar voorzien we extra stappen om de visuele aantrekkelijkheid te vergroten, zoals het opnemen van afleveringen met twee camerastandpunten. Daarnaast blijven we inzetten op inhoudelijke kwaliteit en publieksgerichtheid. Inhoudelijk zal de reeks in 2026 deels geïnspireerd zijn door het vijftigjarig bestaan van de Universiteit Maastricht. Dit jubileum vormt niet alleen het hoofdthema van het jaarboek 2026, maar biedt ook in de podcastreeks aanknopingspunten voor gesprekken over de impact van de UM op stad en regio – in historisch, institutioneel én persoonlijk perspectief. Voor 2026 plannen we in totaal tien nieuwe afleveringen. Zo bouwen we verder aan een toegankelijke en actuele reeks die Limburgs erfgoed op een eigentijdse manier voor het voetlicht brengt.

Publiekscampagne rond naamswijziging

Met de nieuwe naam hebben we niet alleen onze bestaande achterban bereikt, maar ook nieuwe publieksgroepen aangesproken. Sinds de lancering is de nieuwe huisstijl doorgevoerd in diverse communicatiemiddelen en promotiemateriaal. Van kleurrijke folders en banners tot mokken, totebags en T-shirts; al deze dragers helpen om onze vernieuwde identiteit zichtbaar én herkenbaar te maken. Deze visuele lijn zal gedurende heel 2026 consequent worden ingezet bij lezingen, evenementen, publieksactiviteiten en exposities. Onze bezoekers worden vanaf het eerste contactmoment ondergedompeld in de nieuwe visuele taal van Tracé. In 2026 ligt de focus op verdere verankering van

onze naam en stijl in het Limburgse erfgoedveld en de bredere samenleving. Via fysieke en digitale communicatiekanalen, strategische samenwerkingen en een consistente publieksaanpak zorgen we ervoor dat Tracé als ‘merk’ en erfgoedgemeenschap duurzaam herkenbaar én betekenisvol blijft.

Medewerkers en vrijwilligers tijdens het afscheidsuitje van twee collega's in augustus 2025, met t-shirts en totebags in de nieuwe huisstijl.

Onderzoek

Op onderzoeksgebied continueren we onze focus op de sociale geschiedenis van het landschap en collectiegerelateerde projecten. We bedden onze onderzoeksactiviteiten zoveel mogelijk in bredere samenwerkingsverbanden in. Nico Randeraad en Joris Roosen participeren in de onderzoekscolloquia van de Faculteit Cultuur- en Maatschappijwetenschappen (FASoS) van de UM. Joep Leerssen zet zich via het door hem geëntameerde Academisch Cultuurhistorisch Overlegplatform Limburg (ACOL) in om bruggen tussen wetenschap en maatschappij te bouwen. Met de zich steeds uitbreidende groep research fellows bouwen we aan een sterke regionale onderzoeksgemeenschap. We streven ernaar om ons onderzoek robuuster in het onderwijsprogramma van relevante opleidingen aan de UM te integreren. We hopen tenminste één nieuwe module te ontwikkelen, die de brede collectie- en onderzoekspraktijk van Tracé reflecteert. Hierin kunnen thema's als cultureel erfgoed, omgang met erfgoedcollecties, digitalisering, landschap en cultuurparticipatie aan bod komen.

Leerstoelen

De bijzondere leerstoel van prof. dr. Nico Randeraad, 'Vergelijkende Regionale Geschiedenis, in het bijzonder van Limburg en aangrenzende regio's', is in 2025 begonnen aan een tweede termijn van vijf jaar. De leerstoel blijft in 2026 een essentieel onderdeel van de verbinding tussen Tracé en de academische wereld. Vanuit deze positie wordt actief bijgedragen aan onderzoek dat Limburg in een breder, vergelijkend perspectief plaatst, in lijn met de missie van Tracé om regionaal erfgoed maatschappelijk en wetenschappelijk te verankeren. Ook prof. dr. Joep Leerssen zet in 2026 zijn bijzondere leerstoel 'Limburg en Europa' voort. Zijn focus ligt op collectiegerelateerd onderzoek en de verdere ontwikkeling van ACOL. Dit platform blijft een waardevol instrument voor inhoudelijke uitwisseling tussen onderzoekers, erfgoedinstellingen en maatschappelijke partners. Beide leerstoelen versterken in 2026 de rol van Tracé als spil tussen archieven, wetenschap en samenleving.

Sociale geschiedenis van het landschap

De focus van de leerstoel van Randeraad is gericht op de Limburgse landschapsgeschiedenis in een comparatief perspectief. Samen met Joris Roosen zet hij de studie van de geschiedenis van de Maas in al haar facetten voort. Met Frank Hovens wil hij de Atlas van de Geul afronden. Resultaten van het landschapshistorisch onderzoek zullen ook worden gebruikt voor een werkpakket binnen een nieuwe aanvraag in het kader van de Nationale Wetenschapsagenda.

Briefhoofdenproject

Sinds medio 2025 is de volledige briefhoofdenverzameling van Tracé dankzij de inzet van een groep vrijwilligers systematisch beschreven in een overzichtelijke databank. Momenteel werken zij verder aan de collectie van het Historisch Centrum Limburg (HCL), waarvan de beschrijving naar verwachting in het voorjaar van 2027 zal zijn afgerond. Parallel daaraan verschijnt in het najaar van 2026 een publieksboek over Maastrichtse briefhoofden, onder redactie van Joris Roosen en Bart Zwegers (UM). Op basis van zorgvuldig geselecteerde voorbeelden biedt het boek een toegankelijke inkijk in de grafische en stedelijke geschiedenis van Maastricht. Tegelijkertijd cureert stagestudent en tijdelijk medewerker Meike van der Graft een bijbehorende expositie, die van december 2025 tot februari 2026 te zien is in het Centre Céramique. In 2026 breidt het project zich geografisch verder uit: digitale briefhoofdencollecties van de gemeentearchieven in Weert, Roermond en Venlo zullen worden geïntegreerd in de databank. Daarnaast neemt hoofd onderzoek Joris Roosen contact op met andere lokale archieven in de regio, in de hoop en verwachting dat ook hun collecties op termijn in het project geïntegreerd kunnen worden.

Affiche Afzender: Maastricht, Tentoonstelling Briefhoofden Centre Céramique.

DRAPO

Het sinds 2020 lopende vlag- en vaandelproject DRAPO krijgt in 2026 een (voorlopige) apotheose in een reeks exposities, die een parcours door de provincie zal volgen. Tracé zal ook zelf – in eigen huis – een tentoonstelling organiseren, waarin makers en materialen centraal zullen staan. Adrea Peeters en Doortje Lucassen zijn hiervan de drijvende krachten. Joep Leerssen zal een catalogus van het gehele parcours redigeren. De catalogus zal naast een groot aantal kleurenfoto's enkele begeleidende teksten bevatten over de vlag- en vaandelcultuur als centraal element van de Limburgse sociabiliteit, de vlaggen en vaandels van organisaties gelieerd aan de mijnbouw, en de materialen en technieken.

Deelnemers aan een bidstoet lopen via de Pancratiusstraat te Heerlen (de vroegere Emmastraat) naar het Mgr. Dr. H.A. Poels-monument, 19 maart 1959; fotograaf Film en Persbureau "Het Zuiden" Den Bosch-Maastricht (TRACÉ_DOC_0045_G920).

Promotieonderzoek

Judith Van Puyvelde hoopt in 2026 te promoveren op haar onderzoek naar het glazeniersatelier F. Nicolas en Zonen af te ronden. Haar proefschrift, getiteld *The Atelier Glasschilderkunst F. Nicolas en Zonen in Roermond (1855–1968) and the Revival of Stained Glass Production in Western Europe in the 19th and 20th*

Century, onderzoekt de wederopleving van de productie van glas-in-loodramen in West-Europa, met bijzondere aandacht voor de rol van het atelier van Nicolas in Roermond.

Ook Afra de Mars hoopt volgend jaar haar promotietraject af te ronden. Haar onderzoek draagt de titel *A Mining Landscape Without Borders. The Domaniale Mijn (Kerkrade) and its Surrounding Environment and Communities, ca. 1700 – present*. Het belicht de lange en grensoverschrijdende geschiedenis van de Domaniale Mijn vanuit het perspectief van de landschapsgeschiedenis.

Beide onderzoeken staan onder promotie van prof. dr. Nico Randeraad, met prof. em. dr. Ad Knotter, prof. em. dr. Joep Leerssen, dr. Christian Ersten en dr. Ben Gales als copromotoren. Naast hun individuele projecten werken Judith en Afra ook samen aan een gemeenschappelijk initiatief rond de verbeelding van mijnbouw in glas-in-loodramen. De voorlopige inventarisatie hiervan is te raadplegen via de website van Tracé en zal in de loop van 2026 vanuit het erfgoedveld verder worden aangevuld met nieuw aangeleverde voorbeelden vanuit het erfgoedveld. Leerssen en Randeraad begeleiden ook buitenpromovendi Luc Wolters (cultuurgeschiedenis van het koningvogelschieten); Randeraad begeleidt tevens Yoram Poot (regionale ontwikkelnarratieven in Groningen, Drenthe en Limburg), die als promovendus verbonden is aan de RUG.

Jaarboek Tracé

Het jaarboek *Studies over de Sociaaleconomische Geschiedenis van Limburg* (SSEGL) verschijnt sinds 1955 en bevat wetenschappelijke artikelen over de Limburgse geschiedenis in relatie tot omliggende gebieden in België en Duitsland. De focus ligt op sociaalhistorische thema's zoals arbeid, migratie, religie, landschap, onderwijs, gender en industrie, voornamelijk in de negentiende en twintigste eeuw. Deze onderwerpen sluiten nauw aan bij de collecties en missie van Tracé. Sinds najaar 2022 is het jaarboek volledig digitaal en vrij toegankelijk via het openjournal-platform van de KNAW. Hiermee is een breed en divers lezerspubliek bereikt; sinds de lancering zijn ruim 33.000 bezoeken aan de website geregistreerd. Voor 2026 ligt de focus op het verder vergroten van de zichtbaarheid van het jaarboek. Via sociale media zullen we structureel aandacht besteden aan de inhoud en relevantie van afzonderlijke bijdragen, gericht op zowel academisch publiek als erfgoedliefhebbers.

Daarnaast krijgt de editie van 2026 een bijzondere invulling in het kader van het vijftigjarig bestaan van de Universiteit Maastricht. Samen met gastredacteur dr. Bart Zwegers is in de zomer van 2025 contact gelegd met auteurs voor een themanummer dat de rol van de universiteit voor de Limburgse samenleving vanuit historisch perspectief belicht. Deze jubileumeditie biedt de kans om de academische en maatschappelijke inbedding van het jaarboek verder te versterken en nieuwe doelgroepen aan te spreken.

Maaslandse Monografieën

Randeraad, Roosen en Hovens zijn in verschillende hoedanigheden vertegenwoordigd in de het stichtingsbestuur en de redactie van de Maaslandse Monografieën. De reeks zal in 2026 ook digitaal verschijnen, via het open access platform van de Universiteit Maastricht.

Research fellows

Tracé stimuleert de uitbouw van een actieve academische gemeenschap van historici die zich bezighouden met de sociale, economische en culturele geschiedenis van Limburg. Deze research fellows vormen een netwerk dat gericht is op twee hoofddoelen: het bevorderen van een vruchtbare uitwisseling van ideeën, methoden en onderzoeksprojecten, én het sterker positioneren van Limburg gerelateerd onderzoek binnen het (inter)nationale historische veld. Het initiatief sluit aan bij de traditie van gerenommeerde instellingen zoals het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en de Fryske Akademy, en wil bijdragen aan een levendige en toekomstgerichte geschiedbeoefening over Limburg en de grensregio's. De community telt momenteel 35 fellows. Zij zijn zichtbaar op de website van Tracé via individuele profielpagina's met een biografie, onderzoeksthema's en publicatielijsten. De fellows kunnen gebruik maken van werkplekken en van ondersteuning door stagiairs of onderzoeksassistenten. Tweemaal per jaar organiseert Tracé een onderzoeksdag. Tijdens deze bijeenkomsten delen fellows hun werk, ontvangen ze feedback en verkennen ze mogelijkheden voor samenwerking. Ook worden regelmatig externe sprekers uitgenodigd om nieuwe perspectieven in te brengen. Het hoofd onderzoek, dr. Joris Roosen, zal actief nieuwe fellows werven en het netwerk verder profileren als dynamisch platform voor sociaalhistorisch onderzoek in en over Limburg.

MACCH

De directeur van Tracé is lid van de stuurgroep van het Maastricht Centre for Arts and Culture, Conservation and Heritage (MACCH). Dit interdisciplinaire onderzoekscentrum, verbonden aan de Universiteit Maastricht, brengt onderzoekers en professionals uit verschillende faculteiten samen, evenals partners als de Stichting Restauratie Atelier Limburg (SRAL) en Tracé zelf. Binnen MACCH wordt actief gewerkt aan grensverleggend onderzoek en valorisatie op het snijvlak van erfgoed, conservering, beleid en cultuurgeschiedenis.

Samenwerking

Al sinds de oprichting van de Coöperatie Erfgoed Limburg (CEL) in 2018 werkt Tracé nauw samen binnen deze koepel en met de daarin verenigde organisaties. Op bestuurlijk en organisatorisch niveau draagt Tracé bij aan het CEL-bestuur (Nico Randeraad, portefeuille Digitalisering) en aan de werkgroep Publieksbereik (Marjo Konings, voor 0.1 fte ingezet als coördinator, en Sterre Boessen als ontwerper, PR en communicatiemanager). Randeraad is tevens voorzitter van de kerngroep van LinkedOpenLimburg, het provinciale programma voor de digitale infrastructuur. Deze ondersteunende rollen zullen ook in 2026 worden voortgezet. Tracé draait ook mee in de PR campagnes die CEL maandelijks lanceert.

Tracé onderschrijft de missie en visie van CEL en erkent haar cruciale rol in het provinciale erfgoeddomein. Als netwerkorganisatie weet CEL talloze mogelijkheden te benutten om vruchtbare samenwerkingen tot stand te brengen, van de tv serie 'Limburg in de waereld' tot het beheer over een gezamenlijk digitaal collectiebeheersysteem voor kleine erfgoedorganisatie. Wij ondersteunen dan ook de breed gedragen wens om een structurele financiering vanuit de Provincie Limburg tot stand te brengen.

Zoals blijkt uit het werkplan, werkt Tracé met vele, grote en kleine instellingen – binnen en buiten CEL – nauw samen, op het gebied van collectiebeheer, onderzoek, digitalisering en publieksbereik. Onze bijdrage aan de totstandkoming van de TV serie Limburg in de Waereld zal hopelijk ook volgend jaar een vervolg krijgen in een derde reeks. Speciale vermelding verdient het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG), waarmee wij in het kader van de Maaslandse Monografieën en de Maand van de Geschiedenis, en door middel van podcasts structureel samenwerken. Ook in de besturen en de redacties van LGOG-kringen en -publicaties dragen wij ons steentje bij. Daarnaast hebben wij ook een vruchtbare relatie met omroep L1 en De Limburger, waardoor onze publieksactiviteiten ook volgend jaar weer mogen rekenen op een groot publiek.

Met RivierPark Maasvallei is - met steun van de Belgische Provincie Limburg en het Leefbaarheidsfonds van de Nederlandse Provincie Limburg een project gestart dat zal leiden tot de publicatie van een Kwaliteitshandboek voor bewoners van de (Grens)Maasvallei. Het handboek is bedoeld om zowel de huidige als de toekomstige bewoners te inspireren. Het biedt uitgebreide informatie over manieren waarop zij kunnen bijdragen aan het streekeigen karakter van hun woonomgeving en de fysieke leefbaarheid van hun dorp kunnen bevorderen.

Met de Universiteit Maastricht en in het bijzonder met de Faculteit Cultuur- en Maatschappijwetenschappen (FASoS) onderhoudt Tracé nauwe banden, zowel in onderwijs als in onderzoek. Voor de periode 2025-2026 hebben wij een ‘stimuleringsbeurs’ ontvangen die ons in staat stelt ongebonden, vernieuwend onderzoek te ontwikkelen.

Een bijzondere vorm van samenwerking is die met een wisselende groep erfgoedvrijwilligers. Ieder jaar zijn er weer vele vrijwilligers die zich met ons inzetten voor ons collectiebeheer en onderzoeksactiviteiten. Wij zorgen voor een aangename sfeer, vergoeding van vervoerskosten, en werkzaamheden die passen bij de kennis, vaardigheden en wensen van degenen die Tracé weten te vinden.

Digitalisering

Het digitale transitiebeleid van Tracé heeft betrekking op ons volledige digitale 'ecosysteem': van het efficiënt gebruik en uitbouw van collectiebeheersystemen, infrastructuur en metadata, tot de inventarisatie van het te digitaliseren, gedigitaliseerd en born digital materiaal, maar vooral ook tot een op maat gesneden dienstverlening aan de (potentiële) gebruikers. Het is daarmee een essentieel onderdeel van ons publieksbereikprogramma. In de loop van 2025 vernieuwen we onze Beleidsvisie Digitalisering, die het uitgangspunt volgt voor de voortdurende digitale transitie die de erfgoedwereld doormaakt. We volgen het breed gedragen NDE-spectrum van houdbaar, bruikbaar en zichtbaar, dat in onze provincie vertaald is naar het LinkedOpenLimburg programma. De Nationale Strategie Digitaal Erfgoed 2025-2028 heeft het drielagenmodel inmiddels geïntegreerd in de collectieve doelen van NDE. Voor een individuele organisatie blijven de drie begrippen waardevol om de verschillende aspecten van ons ecosysteem helder uit elkaar te houden.

Houdbaar

De kernsystemen voor de archieven (MAIS-Flexis, De Ree) en voor de bibliotheek (WMS, OCLC) worden 'via de cloud' (SAAS) aangeboden. Wij zijn rechtstreeks en samen met andere partijen met de leveranciers in kwestie in gesprek om de systemen zoveel mogelijk voor linked (open) data klaar te maken. Linked open data wordt een steeds belangrijkere factor in de wereld van digitaal cultureel erfgoed. Tracé is een van de voortrekkers in de provincie als het gaat om een duurzame en verbonden infrastructuur voor erfgoeddata, gebaseerd op deze voorziening. In de kerngroep van de LimburgCollectie, die de totstandkoming van een digitale infrastructuur begeleidt, is Randeraad actief als voorzitter. In die hoedanigheid volgt hij de activiteiten van het provinciale digitale erfgoedteam op de voet.

Voor een publieksvriendelijke presentatie van de linked-dataprojecten, zoals DRAPO, de Limburgse briefhoofden en de aan de mijnbouw georiënteerde glas-in-lood ramen, maakt Tracé gebruik van interfaces die gevoed worden vanuit Nodegoat, een web-based dataplatform voor de geesteswetenschappen, gehost door Universiteit Maastricht (op zich ook een mooie vorm van samenwerking). Ook voor het AZL-Metamorfoze project werken we samen met Lab1100, de makers van Nodegoat, om uiteindelijk de informatie op de gescande kaarten ook geautomatiseerd om te zetten naar data die voor ontsluiting en onderzoek gebruikt kunnen worden.

Tracé heeft op dit moment slechts beperkte server- of cloudruimte tot zijn beschikking. Naarmate het aantal gedigitaliseerde stukken toeneemt en er ook

born digital materiaal zal binnenkomen, wordt de behoefte aan duurzame hosting groter. Samen met andere organisaties in de provincie (en mogelijk daarbuiten) hoopt Tracé een betaalbare oplossing hiervoor te realiseren. Dit blijkt een proces vol uitdagingen. We hebben ons aangesloten bij een NDE-werkgroep die passende oplossingen zoekt. Voor de beschikbaarstelling van periodieken mikken we zoveel mogelijk op ontsluiting via Delpher.nl (zie ook hieronder) maar we bewaren de bronbestanden ook graag zelf op een duurzame manier. Voor gedigitaliseerd archiefmateriaal is ontsluiting via ons collectiebeheersysteem goed mogelijk voor afgeleide bestanden, maar ook daarvoor zijn we nog zoekende naar een duurzame preservatie.

Bruikbaar

In 2026 lopen de digitaliseringsprojecten via Metamorfoze (tijdschriften en Sphinx-archief) door. Daar is het AZL-personeelskaartenproject bijgekomen. Met behulp van het Mondriaan Fonds gaan we de ENCI-beeldcollectie digitaal ontsluiten. Daarnaast leggen we ons toe – vooral dankzij vrijwilligers – op het scannen en ontsluiten van andere fotocollecties (zie hierboven). Ook zullen we in het komende jaar de inmiddels gescande briefhoofdencollectie verder metadateren en online aanbieden.

Zichtbaar

Onze website is een ware fundgrube voor iedere geïnteresseerde in onze collecties. Vrijwel wekelijks wordt ons online aanbod uitgebreid. Via onze sociale media houden we onze volgers op de hoogte van de voortgang. We voeden echter niet alleen onze eigen website maar leveren ook een bijdrage aan de online platforms van erfgoedinstellingen in de regio, zoals die van de Coöperatie Erfgoed Limburg (CEL), het Limburgs Museum (met name het Online Limburg Museum – OLM) en het webplatform demijnen.nl die een doorstart hoopt te maken.

Uitdagingen en vooruitblik

De komende jaren willen we blijven bouwen aan een evenwichtige groei van de drie belangrijkste pijlers van Tracé: collecties, onderzoek en publiekswerking. De afgelopen jaren hebben we gemerkt dat we sterker worden door flexibel in te spelen op kansen die zich aandienen, uiteraard zonder onze missie en visie uit het oog te verliezen. Die flexibiliteit willen we behouden, onder andere met een passende digitale infrastructuur en door samenwerking met partners binnen en buiten de provincie. We houden rekening met de pensioneringsgolf die ons in 2029 te wachten staat. Dat lijkt nog ver weg maar we proberen ons personeelsbeleid nu al aan te passen aan die uitdaging. We gaan ervoor zorgen dat we jonge mensen de kans geven om in een tijdelijke of op termijn ook vaste aanstelling in te dalen in onze organisatie (onder andere in ‘dakpan’-constructies), zodanig we in 2029 met een ervaren ploeg verder kunnen werken. Dat houdt concreet in dat we de komende drie jaar mogelijk in bescheiden mate van onze algemene reserve gebruik moeten maken. In het laatste bestuurlijk overleg heeft de Gedeputeerde ons reeds te kennen gegeven dat wij hiervoor toestemming zullen krijgen.

Er liggen kansen om onze maatschappelijke rol in de erfgoedsector verder uit te bouwen. Tegelijk is het onzeker of de beschikbare middelen mee kunnen groeien met onze ambities. We kunnen die ambities natuurlijk bijstellen, maar liever willen we echt realiseren wat we voor ogen hebben. We zien dan ook nog volop mogelijkheden om ons verder te ontwikkelen op verschillende gebieden:

1. Vergroting van de representativiteit van onze collecties en onze identiteit als ‘samenlevingsarchief’. Deze versterking willen we bereiken door te werken aan democratische participatie, zoals het Verdrag van Faro vraagt. We streven naar een stevige maatschappelijke inbedding door ons te richten op inclusiviteit en co-creatie, en op meer gelijkwaardigheid in de archivalische vertegenwoordiging van Noord-, Midden- en Zuid-Limburg in onze collecties.
2. Uitbreiding van de depotruimte. Het realiseren van een ruimere collectiedekking vereist op middellange termijn extra depotruimte. We stuiten nu op de grenzen van de ruimte die we kunnen gebruiken, c.q. betalen.
3. De digitale transitie is niet binnen afzienbare tijd ‘af’. Vraagstukken rond duurzame opslag, linked open data, en slimme collectiebeheersystemen blijven ons – en de erfgoedsector in zijn geheel – bezighouden. Er zijn dus blijvende investeringen op dit terrein nodig.
4. Versterking van het onderzoekszwaartepunt landschapsgeschiedenis, zowel in output (en dus onderzoekers) als in collecties. Er is landelijke beweging op

gang gekomen om de bewaring en ontsluiting van archieven van landschaps- en tuinarchitecten beter te waarborgen. Iets soortgelijks gaat ook op voor andere organisaties die zich met landschap bezighouden, van de LLTB tot Natuurmonumenten en Limburgs Landschap. De uitdagingen die de Omgevingswet en de Nieuwe Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) stellen, vragen om een betere borging en een grotere mate van beschikbaarheid van relevante kennis op het gebied van cultureel erfgoed en historisch landschap.

5. Een structurelere inbedding van de expertise binnen Tracé in de onderwijsprogramma's van universiteiten en hogescholen. Met FASoS (UM) maken we nieuwe afspraken over de bijdragen die wij kunnen leveren aan de verschillende onderwijsprogramma's.

6. Duurzaam vrijwilligersbeleid, en mogelijk de aanstelling van een vrijwilligerscoördinator.